

Especial trenta anys del Servei de Català de Mollet

Commemoració dels trenta anys del Servei de Català de Mollet (1987-2017). Ens regaleu una paraula?

Aquestes són les més de dues-centes paraules que han arribat al Servei de Català com a regal. Les compartim. Cada paraula té una història personal al darrere que hauria estat magnífic, també, de poder explicar. Quin ha estat el criteri de la tria de paraules per

regalar? Cadascú té el seu:
– perquè s'identifica amb el Servei de Català de Mollet...
– per la seva sonoritat...
– perquè va ser la primera paraula apresada...
– perquè té un significat especial...
– perquè costa molt d'entendre...
Tal com deia Vicent Andrés Estellés...
“Dins un mot, quanta gent que hi viu!”.

Ajuntament de Mollet del Vallès

CONSORCI PER A LA NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA

Xalar

Divertir-se. Esbargir-se alegrement. *Com xala la canalla, anant d'excursió! Com te la xales, ara que tens vacances!*

Volaina

Papallona o papalló. Insecte adult en els lepidòpters.

Rondalla

Narració generalment breu, popular, sovint de transmissió oral, de caràcter fantàstic, llegendari o amb elements reals, destinada especialment a l'entreteniment dels infants. *Contar rondalles prop del foc.*

Giragonsa

Conjunt de dos revolts consecutius d'orientació contraposada. | Moviment sinuós. *Anava fent giragonses.*

Fugir d'estudi

Divagar, defugir una qüestió, un assumpte, que no interessa o del qual no es vol parlar.

Esforç

Acció d'esforçar-se: desplegar la pròpia força física o moral per vèncer una resistència, per aconseguir quelcom vencent dificultats. *Fer mans i mànigues: posar tots els mitjans per aconseguir quelcom.*

Beceroles

Llibre, cartell, per a aprendre les lletres. Primers rudiments d'una ciència, d'un art. *A les beceroles: estar al principi d'una cosa que s'ha d'aprendre. No saber-ne ni les beceroles.*

D'on venen les paraules **brindis** i **ratafia**?

Les persones que arriben a un acord volen manifestar la satisfacció de l'entesa per mitjà d'algun ritu que ho escenifiqui. Aquest ritual ha estat moltes vegades un brindis de celebració. La paraula *brindis* l'hem importada de l'alemany i forma part de l'expressió germànica *ich bring dir's*, que significa 't'ho ofereixo'.

La ratafia, aquest licor aromatitzat amb el suc de diverses fruites, serveix també per brindar. La ratafia ens ve de les Antilles franceses, del segle XVII. Allí ratificaven els pactes amb aquest licor i el van anomenar ratafia, un escurçament de l'expressió llatina *Rata fiat res* i que vol dir justament això que es feia en brindar: 'Que sigui ratificat el pacte'. La tradició i la paraula van arribar fins a Europa. A Catalunya hi ha moltes comarques que n'elaboren, amb moltes variants d'ingredients i de gust.

Font, *Paraules viatgeres* de Jordi Esteban.

Bridem per molts anys més!

L'endevinalla

Al número anterior preguntàvem què vol dir **bleda-rave**. La solució correcta era la **3. Remolatxa**. La guanyadora ha estat Erika Kiss Zsebeházy, alumna dels cursos de català per a adults.

Ara preguntem què vol dir **xicra**?

1. *Tara en la salut adquirida amb el temps.*
2. *Excrement de vertebrat trobat en estat fòssil.*
3. *Tassa petita emprada especialment per prendre xocolata desfeta.*
4. *Milionèsima part d'un mil·límetre.*

Per concursar, heu d'enviar la resposta de l'endevinalla a mollet@cpnl.cat. La persona que l'encerti i guanyi el concurs tindrà de premi el llibre *La sardana a Mollet* de Consol Garcia-Moreno (CEM) i una motxilla de cotó estampada al Taller Alborada.

Webs

- *Consorti per a la Normalització Lingüística* (lloc web).
- *Servei de Català de Mollet* (compte de Facebook).
- «Servei Local de Català», a *Ajuntament de Mollet del Vallès* (lloc web).
- SERVEI DE CATALÀ DE MOLLET, *Tastets de llengua* [microespai a Ràdio Mollet], Mollet del Vallès, Ajuntament, 2008-.
- M. POCURULL i G. ARIMON, «Un quart de segle del Servei de Català a Mollet del Vallès», *Notes*, núm. 28 (2013).
- G. ARIMON, *Notes sobre la història de la llengua a Mollet del Vallès*, Mollet del Vallès, Ajuntament, 1990.
- SERVEI DE CATALÀ DE MOLLET, *Vocabulari sobre els titelles: Paraules i curiositats*, Mollet del Vallès, Ajuntament, 2016.
- M. POCURULL, «L'aigua en la toponímia molletana», *Notes*, núm. 31 (2016).
- M. DOMÈNECH, M. FORNS i J. VENTURA, «Lèxic de la indústria tèxtil a Mollet del Vallès», *Notes*, núm. 30 (2015).
- G. ARIMON i M. POCURULL, «Eines i estris de la vida rural. Col·lecció Baldiri Ros. Can Pacià», *Notes*, núm. 29 (2014).
- SERVEI DE CATALÀ DE MOLLET, *La fira a través de les paraules*, Mollet del Vallès, Ajuntament, 2010.
- AJUNTAMENT DE MOLLET DEL VALLÈS i SERVEI DE CATALÀ DE MOLLET, *Llibre d'estil de l'Ajuntament de Mollet del Vallès*, Mollet del Vallès, Ajuntament, 2000.

